

Kokemäen kaupunki
lauri.heiskanen@kokemaki.fi

Viite Lausuntopyyntö 29.5.2026

Aihe Kokemäki, rakennusjärjestys, luonnos

Kokemäen kaupungin rakennusjärjestystä uudistetaan muuttuneen lainsäädännön takia. Uudistamisen tavoitteena on saattaa rakennusjärjestys 01.01.2025 voimaan tulleen rakentamislain (751/2023, RakL) mukaiseksi. Kokemäen kaupungin rakennusvalvonta on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa rakennusjärjestysluonnoksesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on nimennyt Satakunnan Museon Satakunnan maakunnan alueelliseksi vastuumuseoksi 1.1.2020 alkaen. Nimitys perustuu uuden museolain (314/2019) voimaan astumiseen ja alueellisen vastuumuseon hakemukseen. Alueellinen vastuumuseo toimii maakunnan rakennetun kulttuuriympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön asiantuntijaviranomaisena. Alueellisen vastuumuseon tehtävänä on toimia alueellaan kulttuuriympäristön, erityisesti rakennetun ympäristön ja arkeologisen kulttuuriperinnön, asiantuntijana. Alueellisena vastuumuseona alueellinen vastuumuseo edistää kulttuuriympäristön huomioimista alueellisessa suunnittelussa ja kehittämisessä sekä maankäytön ja rakentamisen ohjauksessa.

Satakunnan Museon kannanotto

Satakunnan Museo katsoo, että rakennusjärjestys on laadittu hyvin ja kulttuuriympäristöt huomioiden. Satakunnan Museo esittää kuitenkin muutamia kohtia tarkistettavaksi/lisättäväksi.

2 Rakennuskohteen rakentaminen

6.1. Yleiset määräykset Museo pitää lähtökohdiltaan hyvänä määräystä, jossa rakennuskohteen ”tulee sopeutua ympäröivän alueen ominaispiirteeseen ja yleisesti noudatettuun rakennustapaan sijoituksen, koon, muodon, ulkomateriaalien, värityksen, valaistuksen sekä julkisivun jäsentelyn osalta. Rakennuskohteen tulee muodostaa ympäristö- ja kaupunkikuvaltaan sopusuhtainen sekä alueen luonto-, maisema- ja historialliset arvot huomioon ottava kokonaisuus.” Satakunnan Museo esittää lisäystä, jossa huomioitaisiin kestävä kehitys, resurssiviisaus ja

ilmastonmuutos. Tutkimusten mukaan rakennusalan tuottamat vaikutukset ovat mittavia ja ulottuvat myös laajasti alan ulkopuolelle, vaikuttaen ihmisten jokapäiväiseen elämään. Ympäristöministeriön mukaan *“Maapallon luonnonvaroista noin 50 prosenttia ja jalostamattomasta energiasta noin 40 prosenttia käytetään rakennuksissa ja rakentamisessa, ja rakennussektori tuottaa globaalisti noin 35 prosenttia kasvihuonekaasupäästöistä ja 30 prosenttia jätteestä. Rakentamisen aiheuttama maankäyttö sekä raaka-aineiden kulutus vaikuttavat merkittävästi sekä luontoon että ilmastoon.”* [<https://ym.fi/rakentamisen-kiertotalous>].

6.2 Tekniset laitteet julkisivussa todetaan, että ”julkisivuissa näkyvät ilmanvaihtokonehuoneet, niihin liittyvät laitteet ja kanavat sekä muut tekniset laitteet on suunniteltava kaupunkikuvaan / maisemaan ja rakennukseen sopeutuviksi.” Museo pitää tätä hyvänä määräyksenä, mutta esittää, että suojelluissa rakennuksissa ja arvoalueilla on tekniset laitteet esitettävä lupapiirustuksissa, ja pääsääntöisesti sijoitettava niin, etteivät ne ole katujulkisivulla. Suojelluissa rakennuksissa tai kulttuuriympäristön arvoalueilla tulee olla yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon/museoviranomaiseen.

6.3 Korjausrakentaminen ”Rakennuskohteen julkisivujen korjaus- ja muutostöissä tulee pyrkiä vaalimaan rakennuskohteelle ominaista tyyliä ja piirteitä” on museon näkemyksen mukaan hyvä lähtökohta. Museo esittää harkitsemaan lisäystä, joka koskisi alkuperäisten sekä iäkkäiden kerrostumien/materiaalien vaalimista korjaus- ja muutostöissä. Kestävän kehityksen näkökulmasta olisi hyvä nostaa esiin säilyttävän korjaustavan korostaminen.

7.1 Rakennuskohteen sijoittaminen rakennuspaikalle.

Satakunnan Museo esittää, että rakennuskohteen sijoittamisessa rakennuspaikalle huomioidaan mahdollinen sijoittuminen kulttuuriympäristön tai maiseman arvoalueella.

11 § Maanalainen rakentaminen

Satakunnan Museo muistuttaa, että maanalaisen rakentamisen osalta on oltava yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon, mikäli alue sijaitsee muinaisjäännösalueella.

14 § Mainos- ja tekniset laitteet Mainoslaitteiden osalta tulee huomioida, että laitteiden kiinnittäminen suojeltuun rakennukseen on luvanvaraista.

5. Rakentamisen luvanvaraisuus

20 § Lupaa edellyttävät rakentamiskohteet

21.3 Aurinkosähköjärjestelmät Satakunnan Museo näkee erittäin hyvänä jo valmistellun määräyksen, jonka mukaan ”mikäli kyseessä on suojeltu tai kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus tai alue, on aurinkokeräimien ja -paneelien asentamiseen haettava rakentamislupa.” Lisäksi voi tuoda esiin, että aurinkosähköjärjestelmien sijoittamisen osalta on oltava yhteydessä museoviranomaiseen.

21.4 Julkisivuun kiinnitettävät laitteet Museon näkemyksen mukaan suojelluissa rakennuksissa ja arvoalueilla on tekniset laitteet esitettävä lupapiirustuksissa, ja pääsääntöisesti sijoitettava niin, etteivät ne ole katujulkisivulla. Suojelluissa rakennuksissa tai kulttuuriympäristön arvoalueilla tulee olla yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon/museoviranomaiseen.

21.6 Laiturit Luvanvaraisuudesta on vapautettu asuinrakennuspaikalle sijoittuvan yhden pienehkön laiturin rakentaminen, kun laiturin pituus on enintään 15 metriä ja leveys enintään 2 metriä / pinta-ala enintään 30 m². Museon näkemyksen mukaan maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueilla on kiinnitettävä huomiota siihen, että laiturit ja niihin liittyvät terassit soveltuvat alueen ominaispiirteisiin. Esimerkiksi lohkarepenkereet eivät välttämättä sopeudu kaikkialle.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Sanna Kuusikari

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto/kirjaamo
Satakuntaliitto/kirjaamo
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä